

Válaszok a nyugati kertekkel kapcsolatban érkezett lakossági kérdésekre

A lakóknak köszönjük ezúton is a kérdéseket, felvetéseket, az Önkormányzat munkatársainak pedig, hogy összegyűjtötték azokat. A közösségi tervezés elveit követve örömmel vesszünk minden olyan megalapozott javaslatot, amely a nyugati kertek megújulását szolgálja.

A kérdésekre adott válaszaink lent olvashatóak. A tervezők jelenleg is dolgoznak az eddigi felvetések végiggondolásán, egységes koncepcióba illesztésén.

Mivel – ahogy azt a terület megújításával kapcsolatos lakossági fórumon is hangsúlyoztuk – a nyugati kertek végső kialakítása csak évek múlva kezdődik el, így bőséges idő áll rendelkezésre a javaslatok átgondolására és a végleges tervek kidolgozására.

Pontosan mikor kezdik a Nyugati kertek rekonstrukcióját, illetve a József főhercegi palota és a Várgarázs 3 építését?

- **A József főhercegi palota és a Várgarázs III. építését néhány héttel ezelőtt elkezdtük, a nyugati kertek kialakításának kezdetéig pedig még körülbelül két év áll rendelkezésre a tervek véglegesítésére, a helybéli polgárok észrevételeinek, javaslatainak végső koncepcióba való beillesztésére.**

Mekkora az említett projektek költségkerete?

- **A nyugati kertek megújításának költségtervét a végleges, jóváhagyott tervek alapján tudjuk majd meghatározni. A József főhercegi palota és Várgarázs III. esetében a projektek költségkeretének kiadása a szerkezetépítést követő, befejező beruházási szakaszra vonatkozó későbbi közbeszerzési eljárás érvényes és eredményes lefolytatása érdekében nem lenne célszerű, az árversenyt befolyásolná.**

Hol érhető el nyilvánosan az alábbiak:

- *a projektekkel kapcsolatos közvélemény-kutatások,*
  - **A civil csoporttal történt egyeztetéseken és a 2021. július 7-i lakossági fórumon is szóba került, a nyugati kertek megújításával foglalkozó közvéleménykutatás 2021 júliusa óta elérhető a www.varkapitanysag.hu oldalon a Közérdekű adatok menüben az Egyéb dokumentumok alcím alatt „Nyugati kertek - kérdőíves kutatás eredménye” címen.**
- *a jelenlegi tervek,*
  - **Az eddigi tervek 2021 júliusa óta elérhetőek a www.varkapitanysag.hu oldalon a Közérdekű adatok menüben az Egyéb dokumentumok alcím alatt. A lakossági felvetések alapján a tervezők jelenleg felülvizsgálják az eddigi elképzeléseket. A terület végső kialakítását csak évek múlva kezdjük el.**

- *a környezeti hatástanulmányok a Várgarázs 3 építésével kapcsolatban,*
  - **A Várgarázs III. tervezése során környezeti hatástanulmány készítése a hatályos jogszabályok alapján nem volt szükséges, mivel a parkolószám nem éri el a 300 parkolóhelyet. A beruházás előkészítéseként 2019-ben készült Közlekedési és Forgalomtechnikai hatástanulmány elérhető www.varkapitanysag.hu oldalon a Közérdekű adatok menüben az Egyéb dokumentumok alcím alatt.**
- *a lakossági fórumon bemutatott prezentációk,*
  - **Az egyeztetéseken a civil csoport képviselőinek és a 2021. július 7-i lakossági fórumon is bemutatott tervek (Magyar Kert Élő Tára Nyugati Kertek prezentáció) 2021 júliusa óta elérhetőek a www.varkapitanysag.hu oldalon a Közérdekű adatok menüben az Egyéb dokumentumok alcím alatt.**
- *a zárt ajtós egyeztetéseken bemutatott tervrajzok?*
  - **Az egyeztetéseken a civil csoport képviselőinek és a 2021. július 7-i lakossági fórumon is bemutatott tervek (Magyar Kert Élő Tára Nyugati Kertek prezentáció) 2021 júliusa óta elérhetőek a www.varkapitanysag.hu oldalon a Közérdekű adatok menüben az Egyéb dokumentumok alcím alatt.**

Hogyan lehetne megismerni azoknak a szakértőknek a nevét és munkáját, akik a terület talajtani, ökológiai és egyéb vizsgálatát végezték?

- **A szakértők nevei elérhetőek a Várkapitányság honlapján 2021 júliusa óta megtalálható prezentációban.**

Mikor vonják be a közösséget a közösségi tervezésbe? Hogyan történik pontosan a közösségi tervezés?

- **A közösségi tervezés hónapok óta zajlik. A civil csoport képviselőivel folytatott találkozókra és a lakossági fórumon is meghallgattuk a helyiek kéréseit, a felvetések alapján pedig a tervezők jelenleg is dolgoznak a nyugati kertek terveinek átgondolásán, felülvizsgálatán. A közösségi tervezés ideáját követve örömmel veszünk minden olyan megalapozott javaslatot, amely a megújulást szolgálja. Ahogy azt a lakossági fórumon is hangsúlyoztuk, a nyugati kertek végső kialakítása csak évek múlva kezdődik el, így szerencsére még bőven van lehetőségünk a felvetések átgondolására és a végleges tervek kidolgozására.**

Pontosan hány fát akarnak kivágni/átültetni, és miért? Kérjük írják le ezen térkép alapján pontosan melyik fát (fa sorszámának, fajtájának, korának leírásával) és miért akarják kivágni vagy átültetni. <https://www.google.com/maps/d/edit...>

- **A lakossági felvetések alapján a nyugati kertek terveinek átgondolása, felülvizsgálata jelenleg is tart, a terület végső kialakítását csak évek múlva kezdjük el. A területmegújítás során az új és egészséges fák száma a többszöröse lesz a zöld rehabilitációban érintett beteg és a nyugati kerteket károsító invazív fák számára. Minimum 70 új gyümölcsfát ültetünk, a szakemberek eddig pedig csak néhány fa**

átültetésére tettek javaslatot. A kérdésben szereplő link nem működik, így azzal kapcsolatosan nem tudunk válaszolni.

Hogyan fog változni a park zöld területeinek és beépített területeinek aránya a fejlesztések után?

- Az értékes és egészséges fák megtartásával és az újak ültetésével együtt jelentősen növekedni fog a fás szárú növények száma. A tervezők jelenleg is dolgoznak a lakossági felvetések koncepcióba illesztésén. A cél, hogy több mint 3000 m²-nyire bővítsük a sík gyepes pihenőfelületet.

Miért akarnak fákat kivágni, ha köztudott, hogy a fás területeken, akár 10 fokkal is alacsonyabb lehet a hőmérséklet, mint a sima füvesen?

- Nemhogy csökkenni, hanem jelentősen nőni fog a terület zöldfelületének az aránya és fáinak a száma. A zöld rehabilitációban érintett fák többsége invazív, beteg fa, egy részük a várfalakat is veszélyezteti. A megújulás során a fák többszörösét ültetjük majd el. Emellett a telepítendő szőlő levélzete is pozitívan befolyásolja a biológiai aktivitást és a levegő minőséget. Az eddigi tervekben szereplő hozzávetőleg 3400 tőke esetében ez 13600 m² plusz zöld levélfelületet jelent. Ha a koncepció változna a jövőben, mindenképpen figyelünk arra, hogy a zöldfelületek minősége javuljon és biológiai aktivitása növekedjen.

Pontosan ezen a területen – a Fehérvári rondella alatti parkban – mikor volt szőlőskert 2010 előtt?

- Középkori források szerint a teljes nyugati Vároldalon, a szemközti Tabánban és a Gellért-hegyen is szőlőművelés és gyümölcsstermesztés folyt, a középkortól egészen a török ostromig. Ezt megerősíti, hogy a budai várkertek szépségéről még török utazók megemlékezéseiben is olvashatunk. A török megszállás után ismét szőlővel és gyümölcsrel telepítették be a Vároldalt. Az 1800-as évektől a szőlőterületeket már történeti térképek alapján is be lehet azonosítani a kert helyén, az 1824-ben készült Wilsdorf-féle térkép például szőlősöket és gyümölcsösöket mutat a területen. Egy 1830-ban készült várostérképen szintén szőlőt ábrázolnak itt, csakúgy, mint az 1839-es településrendezési térképen. Az 1850-es, 1854-es és 1863-as várostérképen is szőlő látható a nyugati kertek jelenlegi területén. Egy 1890-ben készült fényképen pedig a Karakas pasa tornya alatt láthatóak szőlőtőkék.

Ki fogja hosszútávon fenntartani a szőlőskertet, 30 éves távlatban? Mutassák meg annak bizonyítékát, hogy el van-e különítve a következő 30 évre a kert fenntartásához szükséges összeg.

- A koncepció kialakításában szőlész és talajtani szakember is részt vesz, így most sokkal felkészültebb, szakképzett csapat gondozza majd a szőlőskertet, mint a korábbi, 2010-es évek elején történt sikertelen próbálkozásnál. A szőlőültetvényről a terveink szerint automata öntözőrendszer gondoskodik a jövőben, de a fenntarthatóság jegyében a területen helyet kap egy csapadékvízgyűjtő is, amelybe

a József főhercegi palota tetővízei kerülnek, tisztítást követően. A Nemzeti Hauszmann Program keretében a nyugati kertek hosszú távú gondozására rendelkezésre áll a szükséges forrás.

Tervezik-e lezárni, elkeríteni a területet? Pontosan hol? Kérjük ezt is terveiken megjelölni, majd a terveket nyilvánosságra hozni.

- **Az első, nyilvánosan bemutatott terveken a tervezők a terület éjszakai zárását javasolták a zöldfelületek megóvása érdekében. Ez a megoldás működik a hasonló típusú közterületek esetén itthon és külföldön egyaránt. A módosított koncepciótervezés során, jelenleg is vizsgáljuk az éjszakai nyitvatartás lehetőségét.**

Tervezik-e kitiltani a területről a kutyásokat?

- **Az első, nyilvánosan bemutatott terveken a tervezők egészségvédelmi szempontok alapján azt javasolták, hogy kutyát a területen kívül lehessen sétáltatni, ami a kisgyerekes családok számára fontos szempont. Ez szintén olyan megoldás, amely itthon és külföldön is jellemző hasonló típusú közterületeken. A módosított koncepciótervezés során minden felmerült kérdést, így a kutyások szempontjait is megvizsgáljuk.**

A tervezett munkálatok (támfalépítés, fakivágás, stb.) miként fogják befolyásolni az ott élő, áthaladó, vadászó, pihenő, fészkelő faunának a mindennapjait?

- **A hely élővilágára is jótékony hatással lesz, hogy a nyugati kerteket megújítjuk, a jelenlegi elhanyagolt állapotát megszüntetjük és a jövőben rendszeresen, szakszerűen gondozzuk. A megújítás során kiemelt figyelmet szentelünk a terület élővilágának. Célunk, hogy madárbarát kertet alakítsunk ki: az itt élő madarak számára pozitív változást jelent majd, hogy a dús növényzet búvóhelyet, a bogyós növények táplálékot szolgáltatnak a számukra. A madarakhoz hasonlóan gondoltunk a kertben található gyíkokra is: a területen alacsony, szárazon rakott támfalakat tervezünk, melyek búvóhelyet és életteret jelentenek majd nekik. A gyümölcsös és a buja növényzet emellett rendkívül jó életteret fog biztosítani a sünök számára is. A lakossági egyeztetéseken felmerült, hogy a tervezett támfal az állatok (pl.: sünök) közlekedését gátolni fogja. Azonban a kertből jelenleg sem közelíthető meg számukra másik zöldfelület, hiszen a Palota út túloldalán lévő zöldfelületek sokkal alacsonyabban, 10 méteres támfalak tövében találhatóak, ami a sünök vándorlását alapjában véve ellehetetleníti. A tervezett támfal biztonságot nyújt a sünöknek, hogy ne tévedhessenek ki a Palota útra. Mindezek mellett, a területre tervezett biodiverz növényfelületek a rovarok számára is megfelelő feltételeket teremtenek majd.**

Mik a tervek a jelenlegi lépcsőkkel, sétányokkal, kandeláberekkel? Elbontják-e a sokak által használt hosszú lépcsőt, ami a Palota út felső és alsó szakaszát köti össze?

- **A terület jelenleg akadálymentesen egyáltalán nem bejárható, így egy teljes társadalmi csoport kireked a kert használatából. Az újonnan kialakítandó sétány ezen a problémán is segít. A hosszú lépcső kiváltására a jelenlegi tervek szerint az**

északi telekhatáron egy másik lépcsőt alakítunk ki, mely a jelenlegi 99 db lépcsőfok helyett csupán 67 fokból áll, ezzel is könnyítve a közlekedést. Mivel az új lépcsőt a telekhatáron alakítjuk ki, így a nyugati kertek területe is nagyobb összefüggő zöldfelületet képez majd a jövőben. A Várat az Alagút irányából továbbra is meg lehet majd közelíteni, csak a maitól némiképpen eltérő módon. Az Alagút tetejéről közvetlenül a Szent György térre lehet majd eljutni.

Mi a probléma a régi lépcsőkkel? (A régi lépcsők a vár körüli terület más elemeivel egyszerre öregedtek, egyformán patinásak, anyaguk egyformán tárta fel finom szerkezetüket a kopással és beleillenek a környezetükbe.)

- **A Nemzeti Hauszmann Program célja, hogy a Budavári Palotanegyed és környéke visszanyerje azt az állapotát, ami fénykorában, a századforduló idején jellemezte. Ezt a területet is eszerint alakítjuk át, szem előtt tartva, hogy a megújult nyugati kertek végre a mozgásukban korlátozottak számára is elérhető legyen.**

Miért akarják módosítani a hosszú lépcső nyomvonalát, mikor az a legrövidebb út? (iskolába, óvodába, bölcsődébe, üzletekhez, munkába járáshoz, tömegközlekedéshez) Milyen burkolatot terveznek használni a lépcső felújításánál? (csúszósság miatt)

- **A jelenlegi útvonalon egy nagyon hosszú lépcsős szakasz van, ami sokaknak nehézséget jelent. A mostani koncepció szerint az új útvonalon kevesebb lépcsőzéssel, könnyebben és gyorsabban lehet majd megközelíteni a Dísz teret. A lépcső burkolata csúszásmentes lesz.**

Mi lesz a Fehérvári rondella belsejében az újjáépítés után? Kávézó? Ha igen, akkor ezt a történelmi hűség elve hogyan indokolja? Lesz-e nyugati irányba, a park felé néző ablak/ajtó/pult vágva a rondellára az újjáépítés után?

- **A rondella tervezésén jelenleg is dolgozunk, végleges döntés még nem született róla. A végső koncepciót a régészeti feltárások eredményének ismeretében dolgozzuk majd ki.**

Mik a tervek a jelenlegi Várfallal?

- **A várfalak jelenlegi formájukat a II. világháborút követő helyreállítási munkálatok során nyerték el. 1990 után kisebb szakaszokon történt ugyan állagmegóvás, de átfogó, a várbeli fejlesztésekkel összehangolt rekonstrukció azóta sem valósult meg. A Nemzeti Hauszmann Programban elsőként a legrosszabb állapotban lévő falszakaszok javítását végezzük el, majd ütemezetten haladunk a Budavári Palotanegyed körülvévő várfalak, bástyák, tornyok, rondellák teljes rekonstrukciójával. A várfalak felújításának előkészítését tavaly megkezdtük. A munka során egyrészt megszüntetünk helyenként béleletveszélyes szakaszokat, másrészt sokáig elzárt, be nem járható területeket nyitunk meg újra az érdeklődők előtt.**

Mit gondolnak arról, hogy a tervezett Várgarázs 3 sérti az itt élők egészséges környezetéhez való jogát?

- **Meggyőződésünk szerint a gyalogos közlekedési lehetőségek bővítése és az autómentesítés jelenti a legjobb megoldást a gépjárműforgalom okozta problémák enyhítésére, ellentétben az Önkormányzat átgondolatlan, az érintettekkel történő egyeztetés nélkül megalkotott buszterminál-építési elképzeléseivel, ami látszólag egyelőre lekerült a napirendről.**

Autómentesítettük és visszaadtuk a Szent György teret a gyalogosoknak, 2021. szeptember 17-én átadjuk a Tabáni akadálymentes tengelyt, így az új óriáskapacitású liftekkel bárki kényelmesen, gyorsan és akadálymentesen tud majd feljutni a Palota útról a Csikós udvarra és onnan szintén lifttel a Budavári Palota szintjére. Az akadálymentes tengelynek már meg is kezdtük az Attila útig történő meghosszabbításának az előkészítését. A hamarosan megépülő Várgarázs III. egy újabb lépés az autómentesítés irányába, ez nemcsak az idelátogatók, de az itt élők parkolási problémáit is enyhíti majd. Nyugat-Európa számos nagyvárosában látható, hogy a mélygarázsoknak köszönhetően kevesebb autó parkol az utcán, és így a közterületeket a gyalogosok tudják használni. A Várgarázs III. megépítésével lehetőség nyílik arra is, hogy a Budavári Önkormányzat partnerségével a Dísz tér is autómentessé váljon. Fontos megjegyezni, hogy a már évek óta működő Várgarázsok egyike sem okozott eddig semmilyen közlekedési fennakadást.

A tervezett Várgarázs 3 hány férőhelyes és ebből hány férőhelyet biztosítanak a helyi lakosoknak, valamint milyen tarifával fog működni?

- **A Várgarázs III. közel 300 férőhelyes lesz, dolgozunk a tarifák kialakításán. A helyi lakosok férőhelyeiről egyeztetni fogunk a későbbiekben az Önkormányzattal.**

Használhatják-e majd buszok, turistabuszok is a Várgarázs 3-at?

- **A Várgarázs III.-at nem használhatják majd a buszok, így a turistabuszok sem.**

A tervezett Várgarázs 3 és a Várgarázs 2 között lesz átjárás a föld alatt

- **A föld alatt nem lehet majd átjárni a két mélygarázs között.**

Szeretnénk kérni a Várgarázs 2 kihasználtsági adatait havi bontásban, valamint azt, hogy mennyi bevételt termelt és mennyi kiadást a 2019-es és a 2020-as tárgyévben.

- **A Várgarázs II. 100%-os kihasználtsággal működik, jelenleg minden parkolóhelyet kibéreltek, az esetlegesen felszabaduló parkolókra pedig várólista van. Az utóbbi két évben a mélygarázs minimális veszteséggel üzemelt, ez a működési modellből fakad. A budai Vár speciális helyzete miatt elsősorban közszolgáltatásként és csak másodsorban vállalozási tevékenységként tekintünk a parkolásra. A mélygarázsban kedvezményes bérlési lehetőséget nyújtunk az I. kerületi lakóknak is, a Budavári Önkormányzat részére kérésükre többször is ingyenesen biztosítottunk parkolóhelyeket.**

Kik fogják bérelni az irodákat a József főhercegi palotában? Terveznek-e minisztériumi vagy más kormányzati funkciót az épületnek?

- **A József főhercegi palota komplex turisztikai, kulturális és irodai funkciókkal rendelkezik majd, a palota leendő bérlői kapcsán pedig ebben a korai stádiumban még nem született döntés.**

Köszönjük még egyszer a kérdéseket! A nyugati kertek módosított koncepcióját bemutatjuk majd nyilvánosan, amint a tervezők elkészülnek vele.